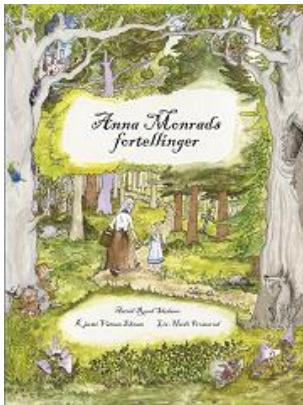

Anna Monrads fortellinger

Mange fant veien til Loftet i Uranienborg denne kvelden for å høre Borgen-jenta Astrid Ruud Skedsmo presentere den nye boka «Anna Monrads fortellinger».

Fortellingene er gamle lokale eventyr og sagn som Astrid Ruud Skedsmo har transkribert. Hun er også redaktør for boka som er på drøyt 240 sider og er gjennomillustrert. Kjersti Vatnan Ekman har illustrert boka og design og digital bearbeiding står Liv-Heidi Frosterud for.

Astrids arbeid med fortellingene, startet med at Tom Ola Halvorsen i Romerike historielag kom til Gamle Hvam museum med en bunke kopier han hadde fått tilsendt fra Telemark museum. Det var lokale eventyr og sagn fra Romerike, et materiale som Halvorsen ønsket at det skulle bli gjort noe med. Høsten 2013 startet Astrid opp arbeidet med å transkribere fortellingene til Anna Monrad og etter et 4 år langt «svangerskap» foreligger altså den ferdige boka høsten 2017. Prosjektet fikk økonomisk støtte fra Kulturvernrådet i Akershus, Gamle Hvam museum og Romerike historielag. Opplaget er på 2100 bøker.

Grunnen til at disse fortellingene kalles Anna Monrads eventyr, er fordi eventyrene og sagnene ble nedtegnet av en kvinne som het Anna Monrad. Hun ble født i 1886 og bodde sammen med bestemora si, Inger Marie Fallet, på husmannsplassen Tomtertangen som lå under Hvam fram til hun var 12 år. Anna fikk høre disse fortellingene av sin bestemor om og om igjen og lærte dem. Bestemora hadde igjen lært dem av sin mormor Mari som bodde i Holtsetra i Ullensaker.

Som voksen ble Anna gift med Trygve Monrad Hansen fra Skedsmo. I 1911 utvandret de til USA. Anna skrev ned fortellingene på muntlig romeriksdialekt i årene 1920-1925. De ble deretter sendt til Rikard Berge som da var konservator ved Telemark museum. Anna Monrad sa selv: «Ønsket mett er at døm må bli tel hugge for mange som er int'ressert i slikt». Noen av fortellingene ble utgitt i «Norsk sogukunst» allerede i 1924.

Astrid presenterte smakebiter fra boka, så som «Den hu'lause som gikk att på Hvam», «Presten og læsarunga», «Nisse-Lisbet» og «Helge Rud» om Helge som spiste opp grauten som var til nissen. Som avslutning fikk vi et stev som er tonesatt av Kjersti Vatnan Ekman.